

glasilo občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA LITIJA

JUNIJ 1977

STEVILKA 6 – LETO 5

URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU V TEMELJNIH IN DRUGIH ORGANIZACIJAH ZDRUŽENEGA DELA

Skupščina SFR Jugoslavije je koncem novembra lanskega leta sprejela Zakon o združenem delu. Čeprav je od njegovega sprejetja pa do danes poteklo že več kot šest mesecev, družbenopolitične organizacije ocenjujejo, da se določila zakona o združenem delu prepočasno uresničujejo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

Do konca letošnjega leta se morajo v praksi najti rešitve, ki bodo predvsem razrešile celoten splet dohodkovnih odnosov v združenem delu, ki so izrednega pomena za celoten nadaljnji razvoj naše družbe. Predvsem na tem področju pa močno kasnimo, zato so družbenopolitične organizacije na čelu z zvezo komunistov sklenile, da se v preostalem obdobju do konca letošnjega leta, kakor tudi v naslednjem letu povede bolj odločna akcija za uresničevanje zakona v temeljnih organizacijah združenega dela.

Tudi v naših delovnih organizacijah je politična aktivnost za uresničevanje zakona že stekla. Zveza sindikatov je skupno z ostalimi sprejela program politične aktivnosti do konca letošnjega leta. Ta program obvezuje vse delovne organizacije, da se z vso politično odgovornostjo tudi oni vključijo v uresničevanje, in sicer s konkretnimi programi, ki morajo biti sprejeti v samoupravnih organih, zborih delavcev, po predhodni obravnavi v osnovnih organizacijah sindikata, zveze komunistov in drugih organiziranih socialističnih silah.

Ker je zakon o združenem delu sistemski zakon, časa do konca letošnjega leta pa ne dovolj, naj bi v tem obdobju program aktivnosti usmerili predvsem na naslednja področja:

- sprejeti je potrebno samoupravni sporazum tako v temeljnih kot tudi v enovitih delovnih organizacijah o združevanju dela delavcev v TOZD oz. DO,
- prav tako je potrebno sprejeti tudi samoupravni sporazum o združevanju v delovno organizacijo, samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih v združenem delu in
- samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke.

V delovnih organizacijah bo potrebno do konca letošnjega leta sprejeti tudi statute, ki morajo biti usklajeni s samoupravnim sporazumom o združevanju dela delavcev, saj je slednji najvišji samoupravni akt, s katerim morajo biti usklajeni vsi ostali normativni akti v delovni organizaciji.

Sprejetje vseh teh samoupravnih aktov je nujnost, saj zakon o združenem delu določa, da bo morala delovna organizacija, ki vseh teh opravil ne bo opravila do konca letošnjega leta, izplačevati zamrznjene osebne dohodke, ki so pa precej nižji kot so trenutni osebni dohodki v delovnih organizacijah. V politično aktivnost za uresničevanje zakona se je dolžan vključevati sleherni delavec, posebno pa so za njegovo uresničevanje odgovorni poslovodni organi in družbenopolitične organizacije, ki morajo predvsem vzpodbujati politično aktivnost in organizirati razprave o tistih dokumentih in rešitvah, ki so bile v delovni organizaciji verificirane v delovnih skupinah, ki pripravljajo besedila samoupravnih aktov in iščejo osnove in merila za delitev dohodka in osebnih dohodkov.

Zveza sindikatov Slovenije je skupno z zvezo komunistov v nekaterih delovnih

organizacijah zastavila bolj poglobljeno aktivnost za uresničevanje zakona. V naši občini bo takšna aktivnost potekala v Lesni industriji Litija in Predilnici. Za ti dve delovni organizaciji smo se odločili zato, ker smatramo, da bi njihove izkušnje lahko izkoristili tudi za ostale delovne organizacije, ki nimajo tako močnih strokovnih služb. V sindikatih smo se opredelili, da v delovne organizacije ne bomo pošiljali vzorčnih samoupravnih sporazumov. Vsaka delovna organizacija posluje v specifičnih pogojih, zato ni mogoče izdelati samoupravnega sporazuma, ki bi veljal za vsako delovno skupnost.

Naloga strokovnih služb delovne organizacije je, da si samoupravno zakonodajo uredi tako, kot teče življenje v njej, oziroma tako, da bo prišla volja delavcev do izraza pri vseh samoupravnih odločitvah. Zakon o združenem delu ne dovoljuje, da bi samoupravljanje šlo mimo delavcev, da bi se odločalo v imenu delavcev v strokovnih službah ali kje drugje. Predvsem družbenopolitične organizacije so dolžne, da se samoupravno odločanje in organiziranje delavcev dvigne na višji nivo kot je trenutno v naših delovnih organizacijah.

Naloga, ki jih zakon o združenem delu nalaga temeljnim in drugim organizacijam združenega dela ter organiziranim socialističnim silam v njih, so zahtevne in obsežne, ne dopuščajo odlašanja, zato se je potrebno v vseh samoupravnih sredinah organizirati tako, da jih bo mogoče čimprej uresničiti. Tako kot je že rečeno, je to naloga, v kateri naj bi sodeloval sleherni delavec, saj se bo na ta način okrepila njegova vloga na vseh nivojih organiziranosti združenega dela.

Lojze Kotar

UREDNIKOV STOLPEC

TOZD – da ali ne

Ugotovne komisije za uresničevanje zakona o združenem delu, ki deluje pri Občinskem sindikalnem svetu Litija so blago rečeno – zaskrbnjuječe, čeprav je bil pristop k akciji organiziran. Do roka, ki ga je komisija postavila in še podaljšala, kar 13 OZD ni posredovalo komisiji poročil, programov ali analiz. Brez te dokumentacije pa komisija ne more delovati, čeprav so posamezni aktivisti obiskali vse OZD.

Neaktivnost nekaterih OZD je spet milo rečeno – neodgovorna. 513. člen zakona o združenem delu pravi: odgovornost za uresničevanje programiranih nalog nosi v prvi vrsti poslovodni organ OZD. S tem je jasno, kdo je v največji meri odgovoren za takšno stanje. Med stališči MS ZKS in MS ZSS Ljubljanske regije pa je zapisano tudi, da vsem tistim posameznikom, ki so odgovorni za izvajanje zakona, pa k temu ne pristopajo aktivno in zavzeto, ni mesta v ZK.

Drug problem, ki se nanaša na naslov uvodnika pa je organiziranje temeljnih organizacij združenega dela. Zakon o združenem delu v 320. členu govori takole: „Delavci imajo pravico in dolžnost organizirati del delovne organizacije kot TOZD pod naslednjimi pogoji: 1. če je tak del delovnega celota, 2. če se da rezultat skupnega dela delavcev v delovni celoti, ki se organizira kot temeljna organizacija samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji ali na trgu in 3. če lahko delavci kot temeljna samoupravna skupnost delavcev v tej delovni celoti uresničijo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice.“

Praksa v občini pa kaže, da v nekaterih primerih, ki jih bom tu navedel obstajajo glede organiziranja TOZD, pomisleki, ki se že predolgo tolerirajo. Kot, da se nekateri posamezniki boje stopiti v akcijo organiziranja TOZD, zaradi silno plehkkih argumentov, češ, da smo eno dvorišče, da to veliko stane, da je pri tem veliko dela itd. Ali so to samoupravna in ustavna stališča? Ali so v skladu z našo perspektivo? Odgovor NE ni potrebno dolgo iskati. Sedaj pa konkretno. V občini smo že zdavnaj ugotovili, da obstajajo pogoji za organiziranje TOZD v Mercatorju, Centromerkurju in IUUV – TOZD Usnjarna Šmartno. Druga stran tega vprašanja, prav tako pomembna, pa je v urejenosti dohodkovnih odnosov med „zunanji“ TOZD-i in njihovimi poslovnimi enotami v naši občini kot so: SAP Ljubljana, Pekarna Center, PTT Litija itd.

Pa pomislite tovariši, ki se „branite“ TOZD-ov in njihove vsebinske zamisli in, ki se ne angažirate pri njihovem organiziranju, ali je vaša politična zavest in pripravnost v redu? Tudi odgovornost za posledice je velika.

Pa naj to ne bo grožnja, ampak predvsem apel vsem tistim, ki ne gredo dovolj hitro z razvojem naše družbe. Tisti, ki so sodgovorni za uresničevanje zakona o združenem delu, pa ne zmorejo koraka z razvojem naj se kritično precejeno, tisti pa, ki ta korak sicer zmorejo, pa jim le preveč zastaja, pa naj tudi dajo mesto in s tem odgovornost drugim.

Menam pa tudi ni potrebno posebej poudarjati, da delavci v OZD sploh niso pristaši preživelih odnosov, ampak je to delavski razred, ki hoče vedno neposrednejše oblike samoupravljanja, zakon o združenem delu pa je nedvomno dokument, ki po svoji naprednosti pomeni oblast delavskega razreda v največji meri doslej. Ali si ga prebral bralec, ki si prebral te misli?

M. K.

BILI SO ODLIKOVANI

Petindvajsetega maja so bila v krajevni skupnosti Litija – desni breg podeljena državna odlikovanja za služnim občanom. Odlikovanja so prejeli: Andlovec – Turk Štefka, Dermota – Zupančič Cirila, Dolžan Ivan, Gorenc – Lindner Jožefa, Goršek – Kirm Antonija,

Kokole – Jerin Jožica, Koprivnikar Franc, Koprivnikar Leopold, Kovič Ana, Mrnuh – Jerin Leopoldina, Muzga – Požaršek Marija, Pintar – Gril Poldar, Prižič – Marolt Ana, Špat – Podlipnik Ivanka in Žibert – Borišek Rezka.

Del odlikovancev skupno s predsednikom SO Litija tovaršem Jožetom Dernovskom na svečani podelitvi odlikovanj (Foto: „Zofka,“)

Proslavljali smo

ZAKLJUČUJEJO se proslave v počastitev treh jubilejev. Občani v krajevni skupnosti, kakor tudi v OZD, so se množično vključili v proslavljanje najpomembnejših mejnikov v naši novejši zgodovini, ki so tesno povezani z ljubljenim voditeljem tovarišem Titom in s tem ponovno dokazali svojo privrženost Titu – Jugoslaviji in izgrajevanja samoupravne skupnosti.

Vrh proslav v občini, je bila izredno uspešna osrednja občinska proslava v Gabrovki, za kar gre domačinom vsa pohvala.

Veliko angažiranost so pokazale osnovne šole, in mladina, tako pri pripravi svojih proslav, kakor tudi proslava za OZD in KS in teh ni bilo malo.

Vseh prireditev skoraj ni moč naštetih, svojstvene in veličaste so bile tudi medobčinske proslave na Debečah in Jančah.

Tako se je razgibanost delovanja na kulturnem področju, ki se je začelo s „Tedni komunista“, še nadaljevalo, saj lahko rečemo, da je bilo zadnjih sedem mesecev v znamenju množičnih kulturnih prireditev.

Program, ki ga je sprejel organizacijski odbor za proslave treh jubilejev pri komiteju OK ZKS Litija, je skoraj v celoti izpolnjen, razen točk, ki zahtevajo aktivnost preko vsega leta.

SEDEMIDNEVNA VZGOJA ENOTE TO LITJA

V DNEH OD 16. DO 22. MAJA JE BILA ENOTA TO LITJA NA VOJAŠKEM URJENJU V VZGOJNEM CENTRU DOLENJSKE

Priprave na 7-dnevno vzgojo so se pričele že mnogo prej, saj je bilo potrebno opraviti vrsto akcij, če smo hoteli, da bo urjenje potekalo normalno in uspešno. Tako je občinski štab teritorialne obrambe že mesece prej sklical pripravljalni sestanek s starešinami, opravljen je bil pregled enot (s posebnim poudarkom na opremljenosti), temeljito pa so se pripravili na svoje delo tudi komisarji.

Starešinski kader je odšel na priprave že 10. maja. Z njimi so bili tudi vojaki intendantskega in sanitetskega oddelka. V času od 10. do 16. maja je bilo treba v centru opraviti še vrsto del, če se je hotelo zagotoviti normalno delo. Vojaški starešine in komisarji pa so morali obnoviti svoje znanje in s pomočjo vojaških inštruktorjev praktično prikazati vse tisto, kar bodo kasneje zahtevali od svojih vojakov.

16. maja je bil sprejem vojakov – teritorialcev, ki so se v učni center pripeljali kar s sedmimi avtobusi. Po uvodni svečanosti in motivaciji za urjenje se je začelo pravo vojaško življenje. Lahko zapišemo, da je urjenje potekalo po načrtu in zelo uspešno, saj je bilo na vsakem koraku čutiti visoko zavest pripadnikov. To in pripravljenost, da če bo treba, z orožjem v roki branijo svojo domovino.

V času 7-dnevne vzgoje se je v centru odvijalo tudi bogato kulturno-zabavno in športno življenje, obiskali pa so nas tudi predstavniki družbenopolitičnih skupnosti Litija in predstavniki delovnih organizacij.

V nedeljo, 22. maja, je sedem avtobusov po uspešno končani vzgoji in taktični vaji, ki smo jo izvedli zadnji dan, odpeljalo mlade borce nazaj v Litijo.

Več o tem boste, dragi bralci, prebrali lahko v posebnih reportažah, ki bo izšla v naslednji številki našega glasila.

Jože Sevljak

Sporazumevanje namesto miličnikov

ZA PROMETNE NESREČE Z MANJŠO ŠKODO – BREZ TELESNIH POŠKODB – NI VEČ TREBA KLICATI MILIČNIKOV – UDELEŽENCI SE SPORAZUMEVAJO

Z junijem 1977 je začel veljati nov postopek pri obravnavanju prometnih nezgod, kjer je nastala manjša premoženjska škoda (do 20.000,00 din) in ni bil nihče od udeležencev telesno poškodovan. V takih primerih miličniki praviloma ne posedujejo, udeleženci morata ugotoviti – se sporazumeti o odgovornosti za nesrečo in takoj odstraniti vozila s cestnice ter s tem omogočiti nemoten promet in preprečiti možnost nadaljnjih nezgod. Omenjena novost je v skladu z uresničevanjem zakona o varnosti cestnega prometa in je plod večletnih dogovorov predstavnikov republiškega sekretariata za notranje zadeve in zavarovalne skupnosti Triglav.

In kaj je potrebno storiti, da oškodovanec v takem primeru pride do povračila škode pri zavarovalni skupnosti Triglav.

Najprej morata oba oziroma vsi udeleženci v prometni nezgodi objektivno ugotoviti okoliščine nezgode ter jih vnesti v poročilo o prometni nezgodi (evropsko poročilo o prometni nezgodi), s tem da odgovorita na vsa vprašanja in ga podpišeta. Omenjeno poročilo bo v likvidacijskem postopku škode pri zavarovalni skupnosti nadomeščalo ZAPISNIK MILICE. Zato morajo imeti vsi vozniki motornih vozil obrazec tega poročila pri sebi. Tisti vozniki, ki še nimajo obrazca poročila, ga lahko dvignejo na predstavnstvu Zavarovalne skupnosti „Triglav“, v Litiji, Trg svobode 2, ali pri zavarovalnih zastopnikih. Priporočljivo je, če je le mogoče, da napravite fotografski posnetek nesreče in si zabeležite imena prič, zaradi lažjega ugotavljanja dejanskega stanja.

Udeleženca oziroma udeleženci naj skupaj

DRŽAVE, KJER NI TREBA IMETI ZELENE KARTE

1. Avstrija
2. Švica
3. Liechtenstein
4. NDR
5. Čehoslovaška
6. Poljska
7. Madžarska

šjo na kraju samem ugotoviti, kdo je nezgodo povzročil. Povzročitelj se mora zavdati, da zavarovalna skupnost PREVZAME vse materialne obveznosti do oškodovanca in bi zato njegovo nepošteno in neobjektivno sodelovanje pri ugotavljanju odgovornosti izražalo njegov nehumani značaj in otežkočalo uveljavljanje oškodovančevih pravic do odškodnine. O višini odškodnine, ki naj bi jo izplačala zavarovalna skupnost, se oškodovanec in zavarovanec ne moreta dogovarjati.

Svojo dolžnost bo povzročitelj izpolnil, ko bo oškodovancu (teh je lahko tudi več) dal svoje podatke in enemu izročil kupon (odrezek) iz svoje zavarovalne police. Če gre za obojestransko odgovornost, si udeleženci kupone iz zavarovalnih polic izmenjata. Zavarovanci, ki lani v drugi polovici leta ali v tem letu niso prejeli s policjo tudi

kuponov, razen tisti, ki jim poteče avtomobilsko odgovornostno zavarovanje (obvezno zavarovanje) med 6. 6. 1977 in 15. 7. 1977, jih morajo dvigniti do 15. 7. 1977 na predstavnstvu zavarovalne skupnosti v Litiji.

Prav tako oškodovanec s kuponom in obojestransko podpisanim poročilom o prometni nezgodi uveljavlja svoje pravice pri območni skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav, pri kateri je povzročitelj zavarovan. Če povzročitelj ne bi hotel priznati svoje odgovornosti ali celo dati podatkov, bo oškodovanec primer prijavi najbližji postaji milice, ki bo uvedla upravno kazenski postopek, ali bo sam sprožil civilno pravni spor.

Zavarovalna skupnost bo zavarovalne primere lahko pospešeno reševala le, če bo imela na razpolago vsaj minimalne dokaze, po katerih bo ugotavljala krivdo in odgovornost, kakor tudi višino odškodnine. Ker je v interesu tako oškodovanca kot povzročitelja in zavarovalne skupnosti, da se postopek likvidacije škode čimprej in pravič-

neje reši, je potrebno upoštevati tako zakonske predpise in zavarovalne pogoje, kot pravila kulturnega medčloveškega obnašanja v prometu.

Rad bi poudaril, da imajo pri novem načinu sklepanja avtomobilskih odgovornostnih zavarovanj in likvidaciji avtomobilskih škod posebno mesto že omenjeni kuponi (odrezki). Vsak zavarovanec mora imeti 3 (tri) in jih od 6. 6. 1977 dobi s policjo, ostali jih morajo, kot je zgoraj navedeno, naknadno dvigniti. Te kupone mora imeti zavarovanec vedno pri sebi, kadar je na vožnji, tako kot to velja za policjo avtomobilске odgovornosti (obveznega zavarovanja). Tudi v primeru, ko boste osebo vozilo prodali, kupone OBDR ŽITE, policio pa izročite novemu lastniku. V slučaju, da zavarovanec izgubi kupone, mora to prijaviti območni skupnosti, pri kateri je zavarovan. Zavarovanec, ki ob sklepanju zavarovanja po 15. 7. 1977 iz kakršnihkoli razlogov ne predloži kuponov, izgubi pra-

vico do bonifikacije (10 % in 20 % popust na zavarovalno premijo), oziroma nosi malus (20 %, 30 %, 70 % in 150 % doplačila od letne premije zavarovanega vozila, s katerim so bile povzročene škode 2, 3, 4, 5-krat v istem zavarovalnem letu), območna skupnost pa je dolžna to na zavarovančevu zahtevo preveriti.

Miličniki pa bodo še nadalje ukrepali zoper udeležence prometnih nezgod (tudi s škodo pod 20.000 din), če je povzročitelj škode naredil katerega od prekrškov, navedenih v 203. členu zakona. Med take prekrške spadajo: nepravilno prehitovanje, vpliv alkohola, tehnična okvara na zavorah ali krmilu, vožnja brez izpita itd. Prav tako bodo miličniki obravnavali še nadalje vse nesreče s pobegom ali v primerih, ko povzročitelj nesreče poškodovancu ni hotel pokazati listin, in v primerih, ko je povzročitelj tujec, pa odkloni našemu državljanu izročitev zelene ali modre karte ali ne dovoli zapisati registrske številke svojega vozila.

Pomembno je tudi to, da morajo udeleženci nesreče takoj odstraniti vozilo z vozišča, sicer narede nov prekršek. V primerih pa, ko se udeleženca nesreče ne moreta sporazumeti in le pokličeta miličnika, ta ne bo presojal zadeve, marveč samo svetoval, kako obrazec izpolniti in voditi postopek sporazumevanja. Prizadeti občan sam ima po zakonu možnost predlagati uvedbo postopka zoper soudeleženca, medtem ko miličniki v takih primerih ne bodo več dajali prijav sodnikom za prekrške.

V vsakem primeru pa morajo udeleženci nesreče poklicati miličnike pri nezgodah z večjo škodo, pri smrtnih primerih ali telesnih poškodbah.

Vse navedene novosti veljajo zaenkrat na območju Slovenije, v kratkem pa pričakujejo enake rešitve tudi v ostalih republikah. Vse informacije lahko dobite na predstavnstvu zavarovalne skupnosti Triglav v Litiji, Trg svobode 2.

M. K.

25 LET MESTA LITIJE

Šola v Litiji 1952–1977

Če se vrnemo v polpreteklost, bi ugotovili v šolstvu v Litiji naslednje stanje.

Takrat sta delovali ločeno dve šoli. V šolski zgradbi iz leta 1912 je bila osnovna šola z nižjimi razredi. V šestih učilnicah je bilo sedem oddelkov. Poleg teh pa je bil tudi poseben oddelek za otroke z manjšimi zmogljivostmi. Statistika navaja, da je bilo vseh učencev 264, od tega 136 dečkov in 128 deklic. Verjetno se nekateri še spomnijo, da je bil takrat šolski upravitelj Marijan Zeleznik. Poučevali pa so Jurca Milena, Kokalj Marija, Malenšek Eva, Pregelj Stanka, Špunt Marija in Zupančič Iva.

Poleg osnovne šole pa je bila v stari sodnijski zgradbi tudi Državna nižja gimnazija. Imela je razrede od petega do vključno sedmega razreda. Osmega razreda še ni bilo. Vseh oddelkov je bilo osem. Prva dva razreda sta imela po tri, tretji (sedmi) razred pa po dve paralelki. Ob koncu šolskega leta 1951/52 je bilo na šoli 265 učencev, od tega 128 učencev in 137 učenek. Ravnatelj nižje gimnazije je bil Kokalj Mirko, poučevali pa so: Bitenc Drago, Jamšek Vida, Korošec-Vereno, Madža-

revič Dušan, Može Marija, Leder Mirko, Leder Nada, Rupnik Jože, Šušteršič Stana in Zupančič Jože. V šolskem letu 1952/53 je bil uveden na novo tudi četrti (osmi) razred.

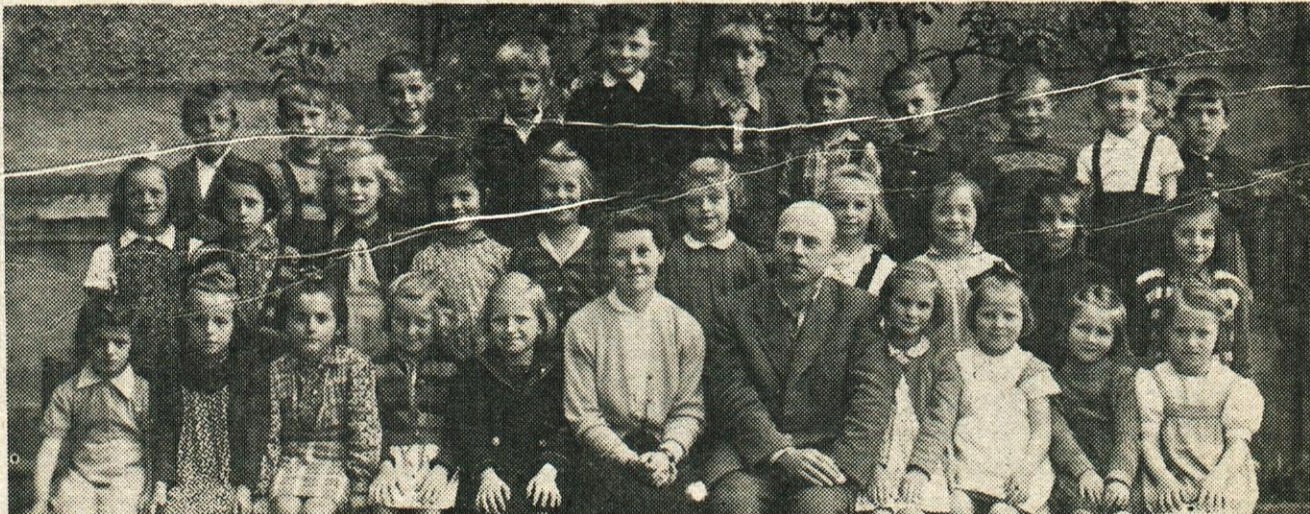
Pa primerjajmo te podatke s sedanjimi. V nižjih razredih je danes petnajst učiteljev. Imen ni potrebno na-

vajati, saj jih več ali manj poznamo. V teh oddelkih je 362 učencev, od tega 194 dečkov in 163 deklic. V višjih razredih (ki so sestavni del višje) je sedemnajst oddelkov s 494 učenci (252 učencev in 242 učenek).

Namesto takratnih desetih pa poučuje danes kar 26 učiteljev. Število

učencev pa se je povzpelo na 856 vseh skupaj, kar je za 327 več kot leta 1952. Tudi učitelj je na šoli precej več (od 15 na 41). Na vseh področjih ugotavljamo, da je šola v teh letih dosegla velik napredek, kar je bilo ob njenem nedavnem jubileju večkrat poudarjeno.

Maver Franc

Litija je postala mesto, mi pa šolarji

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

KRAJEVNA SKUPNOST ŠMARTNO

Slovesno za dan mladosti

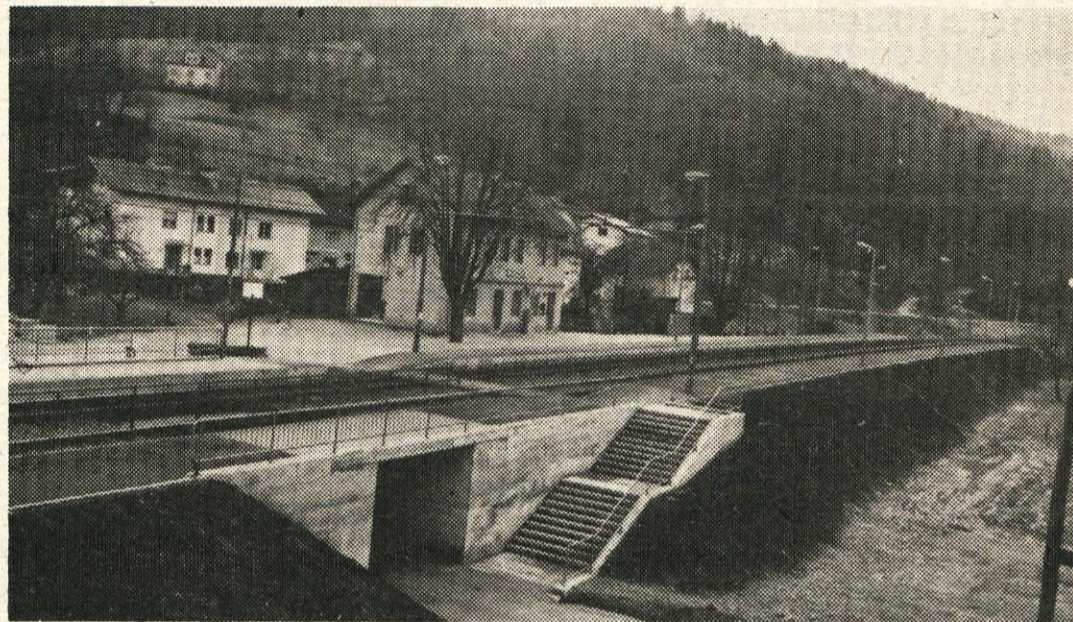
V Šmartnem so z dvodnevni prireditvami slovesno počastili letošnje jubileje predsednika Tita. Na predvečer praznika so izvedli v šolski avli prireditev „TITO – PESEM“, kjer so se šolarji in odrasli ob pesmi, recitacijah in diapozitivih seznanili s Titovo življenjsko potjo. Potem ko je sekretar občinske konference ZSMS Litija Jože Štefančič podelil novosprejetim članom mladinske organizacije izkaznice, se je slavje nadaljevalo za šolo, kjer so ob kresu vsi prisotni zaplesali kolo, tov. Stane Volk pa je mladini obujal spomine na zgodovino Titove štafete.

Na dan mladosti je Šolsko športno društvo „Tisje“ organiziralo športno akademijo ter atletskega miting. V prvem delu je o uspehih društva spregovorila predsednica Alenka Pikovnik, nato pa je podelila priznanja najuspešnejšim

učencem – športnikom ter mentorjem posameznih sekcij. Učenci so v svoji sredi toplo pozdravili znane litijske športnike Jožeta Eltrina, Tineta Lebingerja, Janeza Zupančiča in Srečka Kotarja, ki so jim pripovedovali o svojih športnih uspehih. Akademijo je zaključil mladinski pevski zbor, nato pa so se zvrstila tekmovanja v krosu, tekih in drugih športnih disciplinah, kjer so sodelovali poleg domačinov še šolarji z Dol, Gabrovke in Kostrevnice. S podelitvijo priznanj je bila prireditev končana.

Za zaključek naj omenim še organizatorja obeh prireditev; za kulturni program je poskrbel tov. Janko Slimšek, za športna tekmovanja pa prof. Tomo Malenšek.

Boris Žužek

KRAJEVNA SKUPNOST JEVNICA

Že leta 1954 luči v vseh hišah

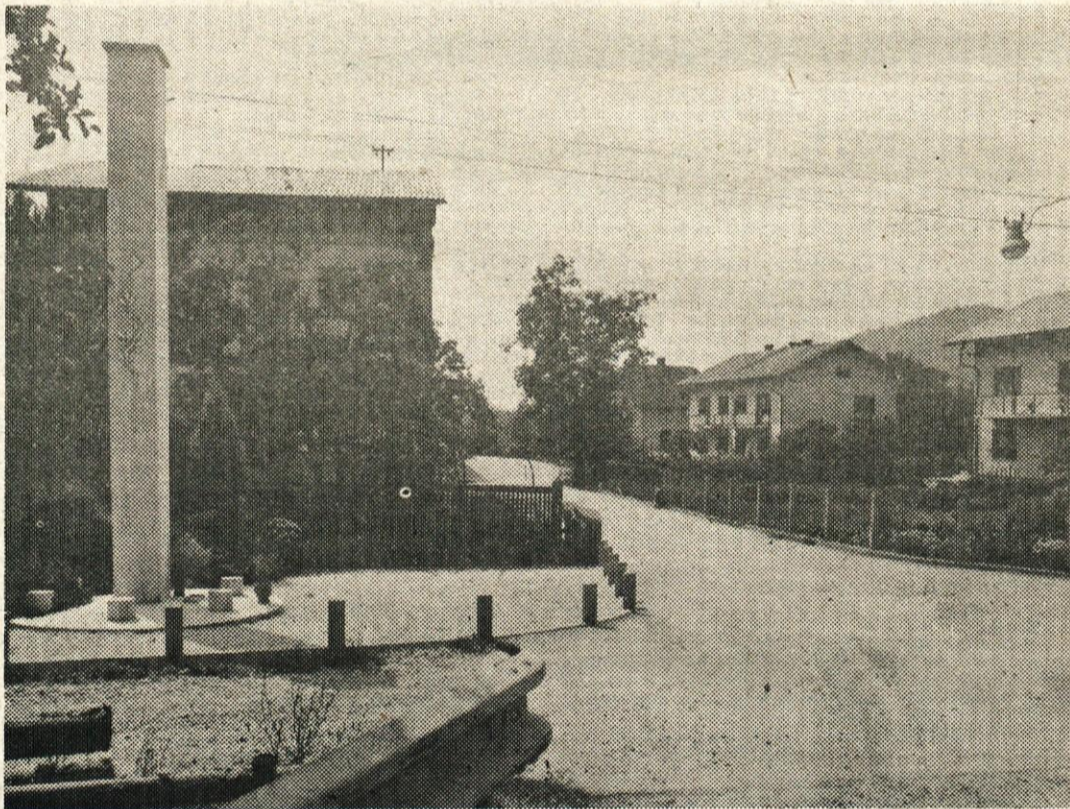
Potem, ko so ljudje obnovili domove, so se pojavile prve potrebe po električni energiji. V Jevnici je bil formiran gradbeni odbor iz predstavnikov Jevnice, Kresniških Poljan, Golšč in Zgornje Jevnice, ki je imel nalogo, da organizira

napeljava električne energije v zaselke. Krajanje so prispevali drogove, izkopal jame in prispevali v denarju. Leta 1954 so zasvetile luči v skoraj vseh hišah na območju današnje krajevne skupnosti.

Spomenik tovarišem, ki jih pogrešamo

Težko se je oddolžiti ljudem, ki so dali življenje za domovino. Na njih lahko ostane samo spomin. Vemo za njihova imena, ki so vklesana na veličastnem spomeniku v Jevnici. Vsak dan, ko greš domov iz delovnega mesta, šole, trgovine, se dviga pred oči 35 imen ljudi, katerim

smo lahko zelo hvaležni. Krajanje so mnogo prispevali pri graditvi spomenika. Pred leti je bil obnovljen, predvsem pa so uredili prostor okrog spomenika. Tu je našlo mesto tudi cvetje, ki še bolj simbolizira tovariše, katere težko pogrešamo.

Nov most — obramba pred Savo

Ko je bil potok vsaj nekoliko zaprt v svojo začrtano pot, pa se je Sava še vedno ob deževju utirala svojo pot preko travnikov in ceste v Senožeti na Zasavsko cesto. Jevnica z okolico je bila veliko dni odrezana od republiške prometne žile. Krajevna skupnost, ki je prav v tem obdobju zaživela z ustavnim zakonom leta 1964, se je dogovorila s pripadniki JLA, ki so prisko-

čili na pomoč in zgradili 170 m dolg lesen most do že obstoječega visečega mostu. Krajanje so prispevali precej lesa. Nov most pa je omogočil boljšo in varnejšo povezavo z Zasavsko cesto. Prav tu je bilo pred leti srečanje kurirjev Slovenije. Med NOB je bil tu pomemben prehod s Štajerske na Dolenjsko.

Jelniški potok v regulacijski strugi

Veliko problemov je povzročal krajanom Jelniški potok. Ob nalih in topitvi snega v hribih je poplavljal jevniško okolico, predvsem pa zamakal kletne prostore. V dogovoru z upravo za urejanje hudournikov je prišlo do pomembne rešitve. Regulirali so skozi Jevnico potok, za varnost krajanov pa postavili v Jelniški dolini hudourniško pregrado, ki zaustavlja največje navahe vode in vse tisto, kar prinaša s seboj.

Leta 1976 je regulacijska struga od hudour-

niške pregrade podaljšana za 100 m, kar omogoča delu krajanov iz Jevniške doline z leve strani potoka, da si zgradijo betonski most. Za most so precej prispevali sami, in ga mislijo v bližnji prihodnosti zgraditi. S tem pa Jevniška dolina dobiva novo podobo, še posebno zato, ker je vmes posegla roka urbanistov, ki so zaselek urbanistično uredili. Sedaj bo izvršena revizija v urbanističnem načrtu.

KRAJEVNA SKUPNOST KRESNICE

Proslava

Prebivalci krajevne skupnosti Kresnice in delavci SGP Slovenija ceste – TOZD Industrije apna Kresnice so priredili v torek, dne 24. 5. 1977, skupno proslavo v počastitev štiridesetletnice ustanovitve KPS, štiridesetletnice prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in njegovega 85. rojstnega dneva. Proslava je bila v novi obratni delavnici TOZD Industrije apna Kresnice.

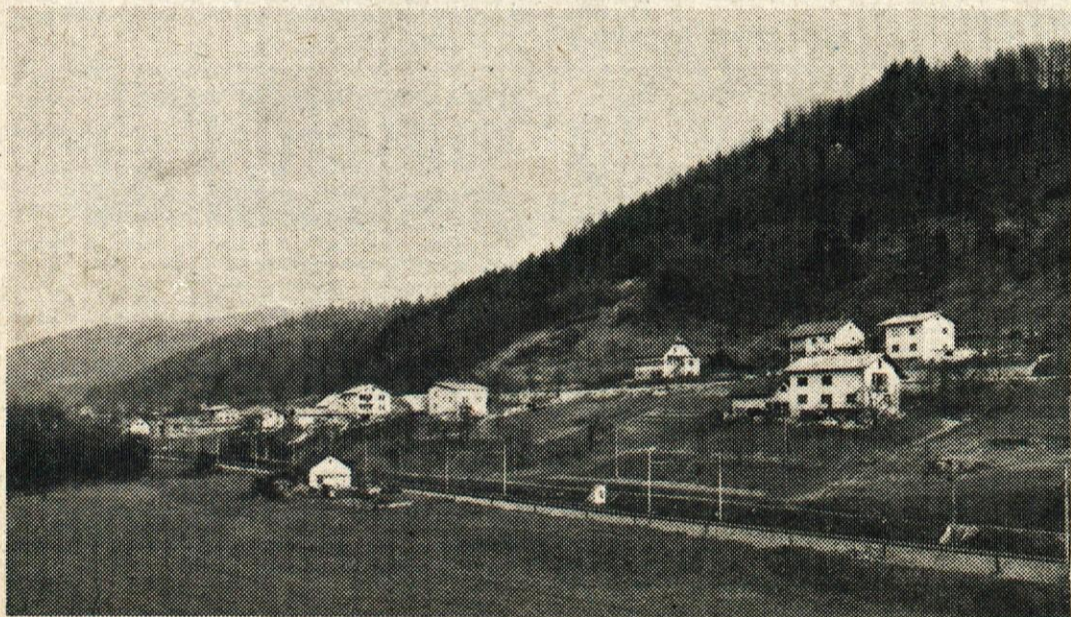
Slavnostni govornik je bil predsednik krajevne skupnosti Kresnice tovariš Franc Vidic, ki je omenil, da je današnja proslava posvečena najbolj dramatični in najplodnejši etapi na razvojni poti Komunistične partije Jugoslavije. Posvečena je Titu in obdobju, v katerem je načeloval naši Partiji kot njen generalni sekretar in kot vodilni ustvarjalec v razvoju njene misli, bojne strategije in taktike ter celotne njene akcije.

Ko letos praznujemo štiridesetletnico Titovega prihoda na čelo KPJ, ne moremo z besedami poudariti vloge človeka in njegove predanosti stvari delavskega razreda in revolucije, marveč lahko s ponosom opozorimo na rezultate. S Titom na čelu je KPJ postala vodilna politična sila. Za to vlogo jo je zgradil in usposobil z

dolgoletnim naporom in z uspešnim bojem za njeno enotnost, v partijo, ki izraža in zastopa interese svojega razreda in svojega naroda.

Posebno svečan poudarek so dali učenci osnovne šole Kresnice s svojim pevskim in harmonikarskim zborom in recitatorji, pod vodstvom tov. Pepelnak Staneta. Mnogo priznanj za uspešno izvajanje pesmi je prejel moški pevski zbor „Svoboda“ Hotič – Kresnice kot tudi pihalni orkester iz Litije.

Slovesnost, s katero smo počastili jubilej in rojstni dan predsednika Tita, ni le priložnostni pogled na preteklost in dragoceno pričevanje našega revolucionarnega boja, to je tudi pogled na našo sedanost in prihodnost, spodbuda za učinkovito akcijo, da bi storili korak dalje na poti uresničevanja ciljev revolucije in delavskega razreda, da bi še močnejše razvili samoupravljajne, okreplili vpliv združenega dela in proizvajalcev na vsa družbena dogajanja, da bi obogatili socialistično demokracijo in tako nenehno napredovali k vedno višjim in vedno bolj humanim oblikam človeških odnosov in svobode.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Nova oblika krajevne skupnosti

S formiranjem krajevne skupnosti kot osnovne oblike združevanja krajanov in delovnih ljudi pa so začele še krajevne organizacije SZDL, ZZB in RK. Tudi mladina se je združila v mladinskem aktivu, kulturni ustvarjalci pa v kulturno umetniškem društvu Jevnica.

Pojavila so se organizirana športna srečanja v nogometu. Krajanje so nogometno igrišče zgra-

dili s prostovoljnimi deli in lastnimi sredstvi. Pravo mesto v življenju krajanov je dobil NK Enotnost. Krajevna organizacija ZZB je postavila spominska obeležja padlim kurirjem pri Aparju in Končarjevi mami z otroki v Golščah. Pozneje pa so postavili tudi spominsko ploščo Pintarjevi mami v Zgomji Jevnici. Življenje krajanov je postajalo organizirano in prijetnejše.

Vodovod

V Jevnici in Kresniških Poljanah se je hitro širila gradnja stanovanjskih hiš. Vsem je bil potreben vodovod. Krajevna skupnost je pravilno odločila. Poseben odbor je organiziral napeljavo najcenejše tekočine. Krajanje so prispevali v de-

narju in s prostovoljnimi deli uredili zajetja, rezervoarje in položili cevi. Pred leti so vodovod v Jevnici še ojačali. Pri izkopu je sodelovala tudi civilna zaščita.

Cesta — rezultat prostovoljnega dela krajanov

Krajanje v Zgomji Jevnici so se leta 1965 odločili, da si uredijo krajevno cesto v zaselek. Osem gospodinjstev je prispevalo v denarju, odstopilo zemljišča brez odškodnine in opravilo s

prostovoljnimi deli zemeljska dela. Uredili so kanalizacijo, ter pozneje cesto tudi gramozirali. To je bila velika pridobitev krajanov. Enako so storili tudi v Golščah, ko so cesto povsem ob-

novili. Krajanje iz zaselkov Zgornje Jevnice, Golšč in Jevniške doline so zgradili tudi cestišče po Jevniški dolini. Če je kdo pomislil, da je s tem delom na cesti končano, se je zmotil. Krajanje Zgornje Jevnice so ob sodelovanju s KS Besnico povezali s cesto Jevnico z Jančami. S tem se je odprla lepša možnost turizma na Jančah in gozdarstvu pod Jančami. Tudi kmetijstvo je dobivalo v hribovitih predelih novo obliko. Leta 1975 pa so krajanje iz že omenjenih

zaselkov najprej razširili cestišča in se odločili, da z lastnimi denarnimi sredstvi in prostovoljnimi deli asfaltirajo cesto po Jevniški dolini. Za asfalt so prispevali šest milijonov in do sedaj opravili okrog 15.000 prostovoljnih ur pri graditvi cest. Ob podatkih se zamislimo. Morda težko verjamejo, toda pogled na ceste in krajanje na delovni akciji daje pravi odgovor. Rezultat dolgoletnega neumnega dela je jasno viden.

Transformator v Jevnici

Ko smo ugotavljali, da je že leta 1954 imelo vsako gospodinjstvo električno energijo, pa se je potreba po njej zelo povečala z nabavo gospodinjstev in kmetijskih strojev. Krajanje so ponovno zgrabili za krampe in lopate. Kopalji so temelje za transformatorsko postajo in zanjo tudi

denarno prispevali. S tem se je električna energija ojačala. Toda zadnje čase se pojavlja potreba po ponovni ojačitvi. Razlog je jasen. Iz dneva v dan je več gospodinjstev in tudi standard krajanov se povečuje.

28. januar — naš praznik

28. januarja 1973 smo krajanje prvič praznovali svoj krajevni praznik. Ob tej priložnosti je KS Jevnica prejela zvezno priznanje za delo pri razvoju krajevne skupnosti. Krajevna skupnost pa je podelila najzaslužnejšim krajanom krajevna priznanja.

Prejeli so jih: Tov. Upelj Stanislav za zasluge pri razvoju krajevne skupnosti kot dolgoletni predsednik, tov. Rus Ivan za neumorno delo pri razvoju KS in za delo v družbenopolitičnih organizacijah. Nič manj pa niso zaslužni za razvoj KS dobitniki priznanj tov. Zavr Francka,

Tov. Kovač Vinko, tov. Kos Janez in tov. Kovič Jože, kateremu je pred letom dni potekel mandat predsednika sveta krajevne skupnosti. Uspešno delujejo vse družbenopolitične organizacije in društva. KO ZZB je leta 1976 prejela zvezno priznanje, pred leti občinsko priznanje, katerega je prejelo tudi kulturno umetniško društvo. Ni organizacije brez priznanja. Predvsem velja omeniti KUD, ki z leta v leto navdušuje krajanje na pevskem in dramskem področju. NK Enotnost pa vrsto let uspešno nastopa v ljubljanski podzvezi.

Izobraževalni objekt adaptiran

Zob časa je načel tudi osnovno šolo v Jevnici. Pojavila se je potreba po temeljiti adaptaciji. V dogovoru z občino Litija je ta izobraževalni objekt leta 1971 dobil novo podobo. Pokroviteljstvo nad osnovno šolo je prevzela delovna organizacija LEK Ljubljana. Učilnice so postale

prijetnejše za učenca. Pouk pa se je nemoteno začel razvijati po programu. Zaradi slabe izolacije so kletni prostori osnovne šole potrebni sanacije. V teku so pogovori s tovarno LEK, ki naj bi pripomogla z denarnimi sredstvi.

V krajanje moramo zaupati

Pogled na krajevno skupnost ne vara. Prav nasprotno. Zavzeto delajo vse družbenopolitične organizacije in društva. Srečujemo se na prireditvah in tovariških srečanjih. Obraz krajanje je vedrejši. Ljudje, ko izstopijo iz vlaka, obračajo pogled na lep peron, ki omogoča varnejši potniški promet. Nihče ne pogleda rok, čeprav ve, da so žuljave. Zakaj? Gradile so tisto, kar imamo. Tega pa je mnogo videti. Krajanje zaslužijo več, kot imajo. Njihova skromnost in pri-

pravljenost na akcijo to potrjuje. Večer je. Luči svetijo skozi okna. V sejni sobi je sestanek sveta krajevne skupnosti. V dvorani se dogovarjajo mladi. V kletnih prostorih OŠ Jevnica vadijo pevci. V pritličju OŠ Jevnica se dramska skupina pripravlja na nastop. V Kresniških Poljanah se dogovarjajo za novo akcijo. V Jevniški dolini zadnji glas kram-pov in lopat. Verjamem in zaupam tem ljudem.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Važna je objektivnost

Mnogokrat se v razpravah, kako delajo posamezne krajevne skupnosti, javljajo različni podatki o njihovi aktivnosti. Pogosto se tudi zgodi, da ni znano vsem tistim, ki informacije dajejo, celokupna dejavnost posamezne krajevne skupnosti oziroma posamezne njene akcije in tako se nato začne večkrat po nepotrebnem razmišljati, kako je ta ali ona krajevna skupnost zaradi različnih vzrokov nekaj posebnega in da se jo posebej obravnava. Upoštevati je namreč treba važno dejstvo, da so principi financiranja krajevni skupnosti postavljeni v planu občine in v posebnih dogovorih, ki predvidevajo sistem financiranja krajevni skupnosti in zato ne pride v poštev kakšnokoli svojevoljno tolmačenje dogovorov oziroma odločanje v imenu krajevni skupnosti s strani posameznikov. Nepreverjene govorice, oziroma še celo več, če to postane za nosilca tudi objektivna resnica, v mnogocem škodujejo delovnemu vzdušju v krajevni skupnosti. Zato morajo vsi podatki o dejavnosti in aktivnosti krajevni skupnosti, pa tudi na drugih področjih, temeljiti na objektivnih dejstvih, ki prikazujejo razmere o dejanskem stanju in ne izkrivljajo danih dejstev.

Za primer naj navedemo eno izmed takih netočnih trditvev na nekem pogovoru v Litiji, kjer je bilo rečeno, da se sredstva krajevni skupnosti namenjujejo za cesto v jevniški dolini. Resnica je namreč naslednja: v mesecu febru-

arju 1977 so občani gornjega dela Jevnice in hribovitih zaselkov začeli razmišljati, da bi kilometer ceste od železniške postaje v Jevnici do križišča na Jančah in Golšah asfaltirali. Zato so šli v akcijo in zbrali naslednja sredstva:

- občani sami so zbrali 120.000 din
- SO Ljubljana Moste-Polje je dodelila 60.000 din
- KS Besnica 5.000 din
- organizacija ZB je prispevala 20.000 din
- Železniško gospodarstvo Ljubljana je plačalo KS Jevnica za gradbeni material blizu 90.000 din
- SGP Grosuplje so prodali materiala za 12.500 din
- podjetju za urejanje hudournikov so opravljali neke naloge in zato dobili 8.500 din
- Lovska družina Kresnice in občani Zg. Jevnice so na račun nagrade pri glasovanju za samoprispevek prispevali po 1.000 din
- Gozdno gospodarstvo Litija je prispevalo 15.000 din
- občani, ki imajo vikend hišice na Golšah, pa so dali 11.000 din.

Tako je bilo zbranih okrog 342.000 dinarjev, celotna investicija pa predvidoma znaša 450.000 din. Iz teh podatkov sledi, da gre v tem primeru, kot tudi mnogih drugih v naši občini, za izredno veliko sodelovanje občanov in sicer ne samo z nekimi prispevki, ki jih morajo obvezno

plačevati, ampak temeljijo akcije predvsem na prostovoljnih odločitvah. Ob taki lastni udeležbi občani v tej krajevni skupnosti, pa tudi v drugih krajevni skupnosti, postavljajo vprašanje soudeležbe združenih sredstev krajevni skupnosti. V principih financiranja je bila ta metoda financiranja zastavljena in se tudi izvaja po naših krajevni skupnosti. Iz tega sledi važno dejstvo, da krajevna skupnost sama po sebi, če ni aktivna, ne more pričakovati družbenih sredstev, bodisi, da gre za sredstva, ki jih krajevne skupnosti združujejo iz združenega dela ali za sredstva iz občinskega proračuna. Tako bo treba tudi v prihodnje izvajati sedanji sistem financiranja, da na sredstva konkurirajo krajevne skupnosti, ki s svoje strani pokažejo svojo največjo udeležbo. Nemogoče je namreč zadovoljiti velikanske potrebe krajevni skupnosti brez dodatnega in to prevladujočega sodelovanja krajevni skupnosti.

Teh nekaj misli naj bi bilo za našo skupno usmeritev, ko razpravljamo o delu in življenju naših krajevni skupnosti, kjer lahko s premalo pretehtanimi podatki obilo pripomoremo k slabim odnosom, nikakor pa ne rešujemo problemov v krajevni skupnosti, kakor so nakazani v programih dela krajevni skupnosti za posamezno obdobje ali akcijo.

SEKRETARIAT SKUPŠČINE

MESARIJA
IN PREKAJEVALNICA
LITIJA p. o.
Sedež Šmartno pri Litiji

objavlja
prosta delovna mesta

3 NEKVALIFICIRANI
DELAVCI —
pomožni delavci v klavnici

Tiskarna „SLOVENIJA“ Ljubljana
specializirana za izdelavo etiket,
prospektov, katalogov, monografij
in ostalih tiskovin v vrhunski kvaliteti

razpisuje

za potrebe obrata knjigovoznice na Vačah

12 prostih delovnih mest
KNJIGOVEŠKIH DELAVK

Pogoji:

- končana osemletka
- kandidatke ne smejo biti mlajše od 18 in ne starejše od 30 let
- poizkusno delo traja 1 mesec v matičnem podjetju v Ljubljani

Prošnji priložite kratek življenjepis in dokazilo o izobrazbi. Prijave sprejemamo 14 dni po objavi razpisa na naslov — Odbor za medsebojna razmerja delavcev Tiskarne „Slovenije“ Ljubljana, Kumerdejeva ul. 15

